

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA

2024 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

**İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA 2024 YILI DÜZENLİLİK
DENETİM RAPORU**

**İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ
2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU**

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA

2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	6
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	8
7. DENETİM BULGULARI	9

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu	2
Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi	3
Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi	3

KISALTMALAR

Ar-Ge	: Araştırma ve Geliştirme
Ař	: Anonim şirket
dBa	: Desibel (Ağırlıklı Ses Seviyesi)
ERASMUS	: European Action Scheme for the Mobility of University Students / Üniversite Öğrencilerinin Hareketlilięi için Avrupa Topluluęu Eylem Programı
ICP-MS	: İndüktif Eşleşmiş Plazma-Kütle Spektrometresi
KWh	: Kilowatt saat
TL	: Türk Lirası
TÜSEB	: Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtması

B. Diğer Bulgular

1. Döner Sermaye İşletmesi Birimine Ait Giderlerin Kurum Bütçesinden Karşılanması
2. Ortak Kullanıma Tahsis Edilen Sosyal Tesisin Üniversite Tarafından Kullanılmaması
3. Taşınmazların Cins Tashihi İşlemlerinin Tamamlanmaması
4. İhalelerde Rekabeti Engelleyici Hükümlere Yer Verilmesi
5. İç Kontrol Sisteminin İşleyişinde Eksiklikler Bulunması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa 2018 yılında 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na eklenen ek madde ile kurulmuştur.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insan gücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa'nın akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise

Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 10 fakülte, 1 yüksekokul, 6 enstitü, 5 meslek yüksekokulu, 17 uygulama ve araştırma merkezi ve 1 sağlık biyoteknolojisi mükemmeliyet ortak uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2’de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	613	125	738
Doçent	308	122	430
Doktor öğretim üyesi	351	132	483
Öğretim görevlisi	185	66	251
Araştırma görevlisi	519	440	959
Toplam	1.976	885	2.861

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idare	494	751	1.245
Sağlık	1.481	1.413	2.894
Avukatlık	7	1	8
Eğitim-öğretim	1	1	2
Teknik	170	171	341
Din	1	1	2
Yardımcı	262	805	1.067
Sözleşmeli	617	381	998
İşçi	1.537	478	2.015
Toplam	4.570	4.002	8.572

Üniversitede 2024 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 6.546’dır. Ayrıca Üniversitede 15 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na ekli II sayılı cetvelin, (A) “Özel Bütçeli İdareler” bölümünde yer alan İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2024 yılına ait ödenek dağılımına ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

	Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
01 Personel Giderleri	3.980.477.000,00	3.905.903.362,38	98,13
02 Sos. Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	512.859.000,00	489.444.270,02	95,43
03 Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	759.191.586,03	623.526.880,55	82,13
05 Cari Transferler	906.995.732,77	899.776.071,66	99,20
06 Sermaye Giderleri	2.235.947.500,00	1.652.619.048,28	73,91
07 Sermaye Transferleri	-	-	-
Toplam	8.395.470.818,80	7.571.269.632,89	90,18

2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 7.053.913.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 1.341.557.818,80 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 8.395.470.818,80 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %90,18'i olan 7.571.269.632,89 TL kullanılmıştır.

Personel giderlerinde 3.980.477.000,00 TL ödeneğin 3.905.903.362,38 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 512.859.000,00 TL ödeneğin 489.444.270,02 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 759.191.586,03 TL ödeneğin 623.526.880,55 TL'si, cari transferlerde 906.995.732,77 TL ödeneğin 899.776.071,66 TL'si, sermaye giderlerinde 2.235.947.500,00 TL ödeneğin 1.652.619.048,28 TL'si harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2024 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, Kalkınma Ajansı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Tarımsal Ar-Ge, TÜSEB destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 61.280.118,18 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2024 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

	Gelir Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	70.324.000,00	140.635.586,87	199,98
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	6.852.506.000,00	7.167.473.404,34	104,60
Diğer Gelirler	131.083.000,00	283.938.560,54	216,61
Sermaye Gelirleri	-	633.950,31	-
Toplam	7.053.913.000,00	7.592.681.502,06	107,64
Gelirlerden Red ve İadeler (-)	-	535.618,01	-
Net Toplam	7.053.913.000,00	7.592.145.884,05	107,63

2024 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 7.053.913.000,00 TL olan Üniversitenin, yıl sonunda gerçekleşen net bütçe geliri 7.592.145.884,05 TL'dir.

Dönem faaliyet geliri 8.172.127.072,01 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 535.618,01 TL, enflasyon düzeltmesi toplamı 3.146.732.411,05 TL ve faaliyet gideri 7.128.823.853,01 TL olan Üniversite, 2024 yılını 4.189.500.012,04 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

- Döner Sermaye İşletmesinin 2024 yılı gelir toplamı 7.339.408.324,98 TL, gider toplamı 5.588.772.166,41 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 1.750.636.158,57 TL kâr ile tamamlanmıştır.

- Sosyal Tesisin 2024 yılı gelir toplamı 6.861.648,60 TL, gider toplamı 5.805.836,13 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem sonu 1.055.812,47 TL kâr ile tamamlanmıştır.

Ayrıca Üniversite, 20.03.2008 tarih ve 26822 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2008/13348 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan İstanbul Teknokent Anonim Şirketi’nin ortağıdır. Adı geçen AŞ’nin kuruluş sermayesi 1.000.000,00 TL olup Üniversitenin %36 oranında ortaklığı bulunmaktadır. 2024 yıl sonunda 5.521.499,78 TL tutarında enflasyon düzeltmesi yapılmış olup yatırılan sermaye tutarı, Üniversite bilançosunun 241 No.lu Hesap kodunda 5.881.499,78 TL olarak yer almaktadır. Şirketten kâr payı aktarılmamıştır.

Bunun dışında, Üniversite 07.03.2017 tarih ve 9278 sayılı Ticaret Sicil Gazetesi’nde tescil ve ilan edilerek kurulan Teknoloji Transfer Ofisi İstanbul Proje Geliştirme ve Yatırım Anonim Şirketi’nin ortağıdır. Adı geçen AŞ’nin kuruluş sermayesi 300.000,00 TL olup Üniversitenin %25 oranında ortaklığı bulunmaktadır. Ancak, 2022 yılında yapılan nakdi sermaye artırımı sonucunda söz konusu AŞ’nin sermayesi 3.000.000,00 TL’ye yükselmiş olup hisse oranında değişiklik olmamıştır. 2024 yıl sonunda 331.672,50 TL tutarında enflasyon düzeltmesi yapılmış olup yatırılan sermaye tutarı, Üniversite bilançosunun 241 No.lu Hesap kodunda 1.081.672,50 TL olarak yer almaktadır. Şirketten kâr payı aktarılmamıştır.

Yine Üniversite, 04.07.2024 tarih ve 11115 sayılı Ticaret Sicil Gazetesi’nde tescil ve ilan edilerek kurulan İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Teknoloji Transfer Ofisi Anonim Şirketi’nin ortağıdır. Adı geçen AŞ’nin kuruluş sermayesi 2.000.000,00 TL olup Üniversitenin %49 oranında ortaklığı bulunmaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,

- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin

doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun uyarınca iç kontrol sistemi; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir. 2024 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, Üniversite iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede “Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri” ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare iç kontrol risklerini tam ve doğru şekilde belirlemiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmeler farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları kısmen belirlenmiş olup, bunlar belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesi açısından yeterli değildir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup 2 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 1’i doludur. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim çalışması mevcut değildir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanı hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtması

258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında kayıtlı maddi duran varlıklardan tamamlanmış olanların ilgili varlık hesabına aktarılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 187'nci maddesinde; kamu idarelerine ait yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin, geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hâllerde, geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hâllerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılincaya kadar izlenmesi için kullanılan bir hesap olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu Yönetmelik'in "Hesabın işleyişi" başlıklı 188'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) no.lu alt bendinde; tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarların bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Denetimlerde, Üniversitenin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında kayıtlı 3.641.400.685,36 TL tutarındaki yatırım harcamasının 86.175.437,32 TL'lik kısmının geçici kabulü yapıldığı halde ilgili varlık hesabına aktarılmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak; 2024 Mali Yılı Bilançosunda 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında 86.175.437,32 TL tutarında fazlalık, 252 Binalar Hesabında 86.175.437,32 TL eksiklik bulunmaktadır.

Kamu İdaresinin cevabında, söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlerin yerine getirildiği ifade edilmiştir.

Söz konusu tespit; kurum tarafından 05.02.2025 tarih ve 1661, 1664, 1666, 1668, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 1679, 1680, 1684, 1685, 1686 sayılı, 06.02.2025 tarih ve 1758, 1770 sayılı ve 18.02.2025 tarih ve 2519 sayılı muhasebe işlem fişleri ile düzeltilmiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Döner Sermaye İşletmesi Birimine Ait Giderlerin Kurum Bütçesinden Karşılanması

Üniversite Döner Sermaye İşletmesi dahilinde faaliyet gösteren birime ait doğalgaz giderlerinin özel bütçeden karşılandığı görülmüştür.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Döner sermaye" başlıklı 58'inci maddesinin;

(a) fıkrasında; yükseköğretim kurumlarında üniversite yönetim kurulunun önerisi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile döner sermaye işletmesi kurulabileceği, kurulacak döner sermaye işletmesinin başlangıç sermayesine ilgili yükseköğretim kurumu bütçesinde bu amaç için ödenek öngörülmek şartıyla katkı sağlanabileceği,

(b) fıkrasında; döner sermaye gelirlerinden tahsil edilen kısmın, tıp ve diş hekimliği fakülteleri sağlık uygulama ve araştırma merkezleri ile açık öğretim hizmeti veren yükseköğretim kurumları için asgari yüzde 35'inin, ziraat ve veteriner fakülteleri, sivil havacılık yüksekokulu, sürekli eğitim merkezleri ile bünyesinde atölye veya laboratuvar bulunan yükseköğretim kurumları için asgari yüzde 30'unun, diğer yükseköğretim kurumları için ise asgari yüzde 15'inin, ilgili yükseköğretim kurumunun ihtiyacı olan mal ve hizmet alımları, her türlü bakım, onarım, kiralama, devam etmekte olan projelerin tamamlanmasına yönelik inşaat işleri ve diğer ihtiyaçlar ile yönetici payları için kullanılacağı,

belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un geçici 66'ncı maddesinde ise; 2015 mali yılı sonuna kadar, yükseköğretim kurumları bütçelerinin "01 - Genel Kamu Hizmetleri" fonksiyonunda öz gelir karşılığı ödenekleştirilen tutarlardan ilgili ekonomik kodlara aktarma yapılmak suretiyle, tıp fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi döner sermaye birimlerinin bütçesine

ilaç, tıbbi malzeme ve tıbbi cihaz alımlarına ilişkin muaccel borçlarının ödenmesi amacıyla aktarma yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Bu hükümlere göre; yükseköğretim kurumlarının, döner sermaye faaliyetleri sonucu elde edilen ve tahsili gerçekleşen gelirlerinden yukarıda belirtilen oranlar dahilinde ayrılacak kısmın, kendi ihtiyaçları olan mal ve hizmet alımları, her türlü bakım, onarım, kiralama, devam etmekte olan projelerin tamamlanmasına yönelik inşaat işleri ve diğer ihtiyaçları ile yönetici paylarını karşılamak için kullanması gerekmektedir.

Üniversitenin döner sermaye işletmesine ait ihtiyaçlarının özel bütçeden karşılanması 2547 sayılı Kanun'un 58'inci maddesinin (a) fıkrası ile geçici 66'ncı maddesinde olduğu gibi istisnai bir durum olup mevzuat hükümleriyle sınırlıdır. Bu nedenle belirtilen istisnalar dışında döner sermaye işletmelerinin kendi giderlerini kendi gelirleriyle karşılaması esastır.

Denetimlerde, Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Döner Sermaye İşletmesi biriminin özel bütçeye ait tenis kortlarında mesai dışında kurs faaliyetleri gerçekleştirdiği, söz konusu kurs faaliyetlerinden 2024 yılında yaklaşık 2,2 milyon TL gelir elde ettiği ancak kurs faaliyetlerinin gerçekleştiği kortlar için yapılan doğalgaz giderlerinin tamamının Üniversite bütçesinden karşılandığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresinin cevabında, bundan böyle ortak kullanım alanı olan tenis kortlarına ait doğalgaz giderlerinin ayrıştırılarak Sürekli Eğitim Merkezi Döner Sermaye gelirlerinden ödenmesi hususunda gerekli hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; Üniversitenin Döner Sermaye İşletmesi dahilinde faaliyet gösteren birimlere ait giderlerin özel bütçeden karşılanmaması gerekmektedir.

BULGU 2: Ortak Kullanıma Tahsis Edilen Sosyal Tesisin Üniversite Tarafından Kullanılamaması

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Avrupa Yakası Milli Emlak Dairesi Başkanlığı tarafından İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa ile İstanbul Üniversitesine ortak tahsisi yapılan Balta Limanı Sosyal Tesisinden İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa'nın yararlanamadığı görülmüştür.

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Avrupa Yakası Milli Emlak Dairesi Başkanlığının 22.08.2019 tarih ve 83345 sayılı yazısında; daha önce İstanbul Üniversitesi kullanımında olan Sarıyer ilçesi, Rumeli Hisarı Mahallesinde yer alan 77 ada 2 parsel numaralı ve 4.612 m²

yüzölçümlü alanı olan Balta Limanı Sosyal Tesisinin, İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü ve İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Rektörlüğüne hizmetin devamı süresince kesin tahsisine karar verildiği belirtilmiştir.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Yürütme Kurulunun 09.09.2020 tarih 49 oturum No.lu kararında; Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Avrupa Yakası Milli Emlak Dairesi Başkanlığı tarafında ortak tahsisi yapılmış olan Balta Limanı Sosyal tesisinin yapılan tahsis işlemine uygun olarak iki üniversite tarafından kullanılmasına karar verildiği ifade edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Taşınmaz tahsisi" başlıklı 48'inci maddesinde; kamu idarelerine ait malları edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemlerinin, mevzuatında öngörülen kurallar dahilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılacağı ve bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi veya kullanılması hususunda yetki verilenlerin sorumlu olacağı hüküm altına alınmıştır.

Denetimlerde, 22.08.2019 tarihi itibarıyla ortak tahsise konu olan Balta Limanı Sosyal Tesisinde konaklama, düğün, organizasyon, restoran ve konaklamanın olduğu ancak Üniversitenin tahsise konu olan taşınmaz gelirlerinden herhangi bir pay alamadığı ve sosyal tesisinden faydalanamadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresinin cevabında, geçmişte bu hususta yazılmış çeşitli talep yazılarının iletildiği ve yanıt alınamadığı, söz konusu bulgu kapsamında konuya ilişkin olarak İstanbul Üniversitesi Rektörlüğüne iletilen yeni bir yazının gönderildiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; Üniversitenin ortak tahsisi yapılmış olan sosyal tesisten faydalanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Taşınmazların Cins Tashihi İşlemlerinin Tamamlanmaması

Üniversitedeki taşınmazların mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtları birbirinden farklı olmasına rağmen cins tashihi işlemlerinin tamamlanmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde cins tashihi; binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının, mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi olarak ifade edilmiştir.

Yönetmelik'in "Cins tashihlerinin yapılması" başlıklı 10'uncu maddesine göre kamu idarelerinin mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmaması durumunda, fiili kullanım durumları esas alınarak tapu kayıtlarında cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

Denetimlerde, Üniversite taşınmazlarının mevcut kullanım şekilleri ile kayıtlarda belirtilen cinslerinin birbirine uygun olmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresinin cevabında, hizmet binalarının tamamına yakınının geçmiş yıllarda yapılan yapılar olup iskânlarının bulunmadığı ve eski binalardan yıkımı yapılmayıp halen hizmet vermeye devam edenlerde ise yıkım işleminin her an yapılacağı düşünüldüğünden cins tashihi işlemlerine başlanılamadığı; mülkiyetleri veya tahsislerindeki taşınmazlar/araziler üzerindeki inşaatları tamamlanan binalara yönelik iskânların alınmasıyla bu binaların mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının cins tashihi işlemlerinin gerçekleştirileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; cins tashihi'nin tamamlanmaması Üniversite taşınmazlarının mevcut kullanım şekillerinin tam olarak görülememesine neden olmaktadır.

BULGU 4: İhalelerde Rekabeti Engelleyici Hükümlere Yer Verilmesi

Üniversite tarafından 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında yapılan ihalelerde rekabeti engelleyici hükümlere yer verildiği görülmüştür.

A) Kafeterya Kiralama İhalesinde Rekabeti Engelleyici Hükümlere Yer Verilmesi

Üniversite tarafından yapılan Kafeterya Kiralama İhalesi Şartnamesi'nde rekabeti engelleyici hükümlere yer verildiği görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "İlkeler" başlıklı 2'nci maddesinde; bu Kanun'un yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ile ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının esas olduğu hükme bağlanmıştır.

Kafeterya Kiralama İhalesi Şartnamesi'nin 24'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının j bendinde kafeterya kiralama işi için isteklinin, ilan tarihi itibarıyla en az üç devlet üniversitesinde kafeterya işletmeciliği yapıyor olması veya Türkiye genelinde en az 25 şubesi olan kafeterya işletmeciliği hizmeti yapıyor olması gerektiği belirtilmiş olup, Şartname'nin

24'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının k bendinde de isteklinin ilan tarihi itibarıyla, Türkiye geneli devlet üniversitelerinde en az 150 m²'lik alanda kafeterya inşaatını gerçekleştirmiş ve işletmeciliğini de yapıyor olması gerektiği belirtmiştir.

Yukarıda belirtilen şartların ihaleye katılabilecek istekli sayısının azalmasına ve böylece rekabetin engellenmesine yol açacağı düşünülmektedir. Ayrıca, kafeterya işletmeciliği faaliyeti için çıkılan ihalede “en az 150 m²'lik alanda kafeterya inşaatının gerçekleştirilmiş olması” şartının aranmasının da yapım işi niteliğinde olduğundan ihale ile ilgisi kurulamamıştır.

Denetimlerde, kafeterya kiralama ihalesine yukarıda yer alan şartları sağlayan tek katılımcının katıldığı ve katılımcının da eski kiracı olduğu, Şartnamede istenildiği gibi Türkiye genelinde 25 şubesinin olduğu tespit edilmiş olup bahsi geçen iş ile ilgili olarak Şartname'de belirtilen hususların rekabeti engelleyici olduğu düşünülmektedir. Sonuç olarak; 2886 sayılı Kanun kapsamında yapılan ihalelere çıkılırken, şartnamelerin rekabeti engelleyici hükümler içermemesi ve tüm istekliler için fırsat eşitliğini sağlayacak şekilde düzenlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresinin cevabında, ihaleyi alan firmanın belli bir iş hacmi ve iş tecrübesine sahip olması şartı konulmasının; kiracı kaynaklı sözleşmeyi fesih koşullarının en aza indirilmesi amacına yönelik olduğu; ayrıca Türkiye geneli devlet üniversitelerinde en az 150 m²'lik alanda kafeterya inşaatı gerçekleştirmiş ve işletmeciliğini de yapıyor olması şartı konulmasının ise yerleşkelerinde bulunan kantin ve kafeterya alanlarının yer değişikliklerine ihtiyaç duyulduğundan hizmetin aksamadan bir an önce faaliyete başlanması adına inşaat yapımı konusunda tecrübeye sahip isteklilerin tercih edilmesi amacı taşıdığı ifade edilmiştir.

Her ne kadar İdare tarafından bu gerekçeler gösterilerek şartnameye bu hükümler konulmuş olsa da bahsi geçen şartlar yapılan ihalede rekabetin oluşmasına engel teşkil etmekte olduğundan, yapılan açıklamalar bulgu konusu hususu karşılamamaktadır

B) Kamu İhale Kanunu Kapsamında Yapılan İhalelerde Rekabeti Engelleyici Hususlara Yer Verilmesi

Üniversitenin gerçekleştirdiği bazı ihalelerin teknik şartnamelerinde rekabeti engelleyici hususlara yer verildiği ve bu nedenle ihalelerde rekabetin tam olarak sağlanamadığı, fırsat eşitliğinin bozulduğu, kaynakların verimli kullanılması ilkelerinin ihlal edildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “Temel ilkeler” başlıklı 5’inci maddesinde; idarelerin, 4734 sayılı Kanun’a göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanun’un “Şartnameler” başlıklı 12’nci maddesinin;

İkinci fıkrasında; ihale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin teknik kriterlerine ihale dokümanının bir parçası olan teknik şartnamelerde yer verileceği, belirlenecek teknik kriterlerin, verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olacağı, rekabeti engelleyici hususlar içermeyeceği ve bütün istekliler için fırsat eşitliği sağlayacağı,

Üçüncü fıkrasında ise; teknik şartnamelerde, varsa ulusal ve/veya uluslararası teknik standartlara uygunluğu sağlamaya yönelik düzenlemeler de yapılacağı, bu şartnamelerde teknik özelliklere ve tanımlamalara yer verileceği, belli bir marka, model, patent, menşei, kaynak veya ürün belirtilemeyeceği ve belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilmeyeceği,

ifade edilmiştir.

Hizmet Alımları İhaleleri Uygulama Yönetmeliği’nin 16’ncı maddesinde ve Mal Alımları İhaleleri Uygulama Yönetmeliği’nin 14’üncü maddesinde de yukarıda yer alan düzenlemelere paralel düzenlemelere yer verilmiştir.

İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı tarafından yapılan 2023/1294169 ihale numaralı 2024 yılı Güvenlik Hizmetleri Araç Kiralama İş’i’nin teknik şartnamesinin “Genel esaslar” başlıklı (c) maddesinin onüçüncü bendinde; araçların İstanbul (34) plakalı olması gerektiği ve “Araçlara ait teknik özellikler” başlıklı (f) maddesinde ise; 4x4 Çift Kabin Kamyonette Bulunması Gereken Özellikler kısmında dingil uzunluğunun 3095 mm, azami yüklü ağırlığının 3000 kg olması gerektiği belirtilmiş olup yukarıdaki bilgilere bakıldığında dingil uzunluğu ve azami yüklü ağırlık özelliklerini tek marka aracın karşıladığı anlaşılmış olup yaklaşık maliyeti 1.985.600,00 TL olan iş için iki firmanın teklif verdiği ancak bir firmanın belirtilen özelliklerde araç sunamaması nedeniyle teklifinin geçersiz olduğu tespit edilmiştir.

İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı tarafından yapılan 2024/401588 ihale numaralı Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü Laboratuvar Cihazı Alımı İş’i’nin indüktif eşleşmiş

plazma-kütle spektrometresi (ICP-MS) cihazının teknik şartnamesinin “MS-Dedektör sistemi” başlıklı maddesinde; operasyon voltajları ve çapraz kalibrasyonun otomatik değerlendirmesi ve optimizasyonu yazılım üzerinden yapılabilmesi ve yüksek vakum altında bulunan dedektör, servis personeline ihtiyaç duymadan kullanıcı tarafından kolayca, herhangi bir alete ihtiyaç duymadan, herhangi bir bağlantı kablosu ve hizalama gerektirmeden değiştirilebilmesi gerektiği ifade edilmiş olup teknik şartnamenin ilgili kısmını yalnızca bir markanın karşıladığı tespit edilmiş olup yaklaşık maliyeti 3.912.735,00 TL olan iş için bir firmanın teklif verdiği görülmüştür.

İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı tarafından yapılan 2024/883903 ihale numaralı Eczacılık Fakültesi Laboratuvarlarında Kullanılmak Üzere 12 Kalem Laboratuvar Cihazı Alımı İşİ’nin teknik şartnamesinin “Buzdolabı şartnamesi” kısmında; dondurucu hacminin en az 108 lt, soğutucu hacminin en az 357 lt olması, gürültü düzeyinin 39 dBA ve yıllık enerji tüketiminin 321 kWh geçmemesi gerektiği belirtilmiş olup teknik şartnamenin ilgili kısmını bir markanın karşıladığı görülmüş olup yaklaşık maliyeti 1.086.800,00 TL olan iş için herhangi bir firmanın teklif vermediği ve ihalenin iptal olduğu tespit edilmiştir.

Kamu idaresinin cevabında; bundan böyle ihalelerde eşit muamele ve rekabetin sağlanması ilkelerine uygun davranılarak, ihale dokümanlarında rekabeti kısıtlayacak hükümlere yer verilmemesinin sağlanacağı ifade edilmiştir

Sonuç olarak; Üniversite tarafından gerçekleştirilen ihalelerde 4734 sayılı Kanun’un temel ilkelerinden olan eşit muamele ve rekabetin sağlanması ilkelerine uygun davranılmalı, ihale dokümanlarında rekabeti kısıtlayacak hükümlere yer verilmemesi gerekmektedir.

BULGU 5: İç Kontrol Sisteminin İşleyişinde Eksiklikler Bulunması

Kurumun 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri ve ilgili mevzuat gereğince, iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi aşamalarında eksikler olduğu görülmüştür.

5018 sayılı Kanun’un “Üst yöneticiler” başlıklı 11’inci maddesinde, denetim tarihinde yürürlükte olan ve 05.03.2025 tarihinde kaldırılan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’ın 8’inci maddesinde ve Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’nde; üst yöneticilerin, mali yönetim ve kontrol sisteminin kurulmasından, işleyişinin gözetilmesinden, izlenmesinden ve Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden sorumlu oldukları ve bu

sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, mali hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirecekleri hükme bağlanmıştır.

Bu çerçevede 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’nde; iç kontrol sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi, bu çalışmalar için eylem planı oluşturulması, gerekli prosedür ve ilgili düzenlemelerin hazırlanması, çalışmaların etkili bir şekilde yürütülmesini sağlamak üzere idarelerin üst yöneticileri tarafından gerekli önlemlerin alınması gerektiği belirtilmiştir.

Ayrıca, Hazine ve Maliye Bakanlığınca yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi ile kamu idarelerinin iç kontrol sistemlerini Kamu İç Kontrol Standartları ile uyumlu hale getirmek üzere yapılması gereken çalışmalar belirlenmiş ve kamu idarelerinin bu çalışmalar için eylem planı oluşturma, gerekli prosedür ve ilgili düzenlemeleri hazırlama çalışmalarında, bu rehberden yararlanmalarına olanak sağlanmıştır.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca yayımlanan 02.12.2013 tarih ve 70451396-24 sayılı “Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum” konulu Genelge’de ise; Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Planlarını gönderen genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin eylem planlarının Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünce merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde yürütülen izleme çalışmaları neticesinde, idarelerce yürütülmekte olan söz konusu çalışmalarla ilgili Maliye Bakanlığı ve Sayıştay tarafından tespit edilen eksiklikler belirtilerek, kamu idarelerinin eylem planlarını gözden geçirip Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi çerçevesinde revize ederek en geç 31.12.2014 tarihine kadar üst yöneticinin onayını müteakip Hazine ve Maliye Bakanlığına göndermeleri ve eylem planlarında belirtilen eylemlerin ise iki yıl içinde (31.12.2016 tarihine kadar) tamamlanmasının gerektiği ifade edilmiştir.

Üniversitenin iç kontrol sisteminin işleyişine yönelik çalışmalarının incelenmesinde;

- İç kontrol izleme ve yönlendirme kurulunca, üniversitenin tüm birimlerinin iç kontrol sistemine ilişkin raporun değerlendirilmediği ve bu nedenle üst yönetici onayına sunulmadığı,
- Belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetlerinin yeterli düzeyde olmadığı,
- İç denetim biriminin denetim ve raporlama çalışmalarının mevcut olmadığı,

tespit edilmiştir.

Üniversite yönetimince, iç kontrole ilişkin olarak yapılan işlemler mevcut ise de uygulamada halen yukarıda belirtilen yetersizlik ve eksikliklerin bulunduğu görülmektedir.

Kamu İdaresince, iç kontrol sisteminin eksikliklerine ilişkin işlemlere başlanıldığı bu kapsamda 2024 yılı iç kontrol değerlendirme raporu çalışmalarının tamamlandığı ve üst yazıyla sunulacağı, ayrıca İç Denetim Biriminin 26.02.2025 tarihinde 1 iç denetçinin göreve başlaması ile birlikte kurulduğu ifade edilmiştir

Sonuç olarak; söz konusu eksikliklerin giderilmesinin iç kontrol sisteminin sağlıklı şekilde işlemesine katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ**

2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	4
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	4
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	5
6. DENETİM BULGULARI	5
7. EKLER	15

KISALTMALAR

ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
AŞ	: Anonim Şirket
TL	: Türk Lirası

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Tahsili Şüpheli Hale Gelen Alacakların Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında Takip Edilmemesi
2. Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında Dönemsellik İlkesine Uyulmaması

B. Diğer Bulgular

1. Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Takibinin Yapılmaması
2. Uzaktan Sağlık Hizmetleri Kapsamında Online Danışmanlık Adıyla Sağlık Hizmeti Sunulması ve Bu Kapsamdaki Hizmetler İçin Hastalardan Sağlık Bakanlığının Belirlediği Fiyat Tarifesinin Üzerinde Ücret Alınması
3. Genel Yönetim Giderleri Hesabına Kaydedilmesi Gereken Harcamaların Farklı Hesap Kodlarında Yer Alması
4. İhale İptaline Neden Olan İdari Şartname Hükmünün Yeniden İhale Dokümanına Konulması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin (a) fıkrası uyarınca Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik kapsamında, 29.12.2018 tarih ve 30640 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik ile kurulmuştur.

Adı geçen Yönetmelik, 27.09.2020 tarih ve 31257 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Yönetmeliği ile değişikliğe uğramıştır.

Döner Sermaye İşletmesi, Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde sayılan ve aşağıda yer verilen faaliyetleri yürüterek gelir elde etmektedir:

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından talep edilecek bilimsel görüş, proje, araştırma, eğitim programları, ölçme, değerlendirme ve benzeri hizmetler, sınavlar, seminerler, konferanslar, sempozyumlar ve kurslar,

b) Klinik, poliklinik, ameliyathane, laboratuvar ve atölyelerde, insan, hayvan, bitki ve her türlü madde, malzeme üzerinde yapılacak her çeşit muayene, analiz, deney, tahlil, ameliyat, ölçme, tetkik, tedavi, hemşirelik, hasta bakıcılık, bakım, üretim ile ilgili iş ve benzeri hizmetler; yataklı-yataksız, sabit, geçici, gezici sağlık tesisleri, uygulama eczanesi, sağlık bilimleri ile ilgili eğitim programlarının düzenlenmesi, ilaç üreticilerinin çeşitli nedenlerle imha etmek istedikleri ilaçların ve kimyasalların ilgili mevzuat hükümlerine göre imhası ve bu yolla elde edilen ürünlerin pazarlanması,

c) Fiziksel, kimyasal, biyolojik, mikrobiyolojik, toksikolojik, çevre kirliliği, insan sağlığı ile ilgili analiz ve danışmanlık hizmetleri ve bu konularda düzenlenecek raporlar,

ç) Yetiştirilecek veya üretilecek her türlü bitkisel, hayvansal ve mineral nitelikte ürünlerle ilgili mal ve hizmet üretimi, etolonaj, tarla ve bahçe bitkilerinin muayenesi ve gerektiğinde bunların tedavisi, plan proje, teknik tarım araçlarının deneyleri, prototip yapımı ve benzeri işler ile bunlara ilişkin düzenlenen raporlar, tarımsal sorunlara çözüm getirecek uygulamaya yönelik araştırmalar, elde edilen sonuçların yaygın ve etkin kullanımının sağlanması yönündeki faaliyetler ve bu yolla elde edilen ürünlerin pazarlanması,

d) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek faaliyet alanı ile sınırlı olarak iş ve hizmet üretimi, elde edilen ürünlerin önceden Rektörün izni alınması şartıyla pazarlanması ve satılması, bunun için satış ve teşhir yerlerinin açılması,

e) Faaliyet alanı ve konularında bilgisayar teknolojisine dayalı yazılım, donanım,

iletişim hizmetleri (internet, web dahil),

f) Her türlü ağaç, metal, çini, seramik, model, tasarım, denetim, mekanik deneyler, tekstil, dericilik atölyeleri hizmetleri, kalite kontrolü, her türlü mekanik elektrik ve elektronik makine ve cihazlarla ilgili bakım-onarım, proje ve üretim işleri,

g) Beden eğitimi, spor ve antrenörlük alanında, seminer ve eğitim programları, yarışmalar, eğitim semineri, antrenörlük programları ve organizasyonları, bu amaçla ilgili spor tesislerinin işletilmesi, turizm ve otelcilik ile ilgili eğitim programları ve bu amaçla ilgili tesislerin işletilmesi,

ğ) Birimlerin faaliyet alanları ile sınırlı olarak bu maddede zikredilmeyen diğer mal ve hizmet üretimleri.

Yükseköğretim kurumlarının döner sermaye faaliyetleri çerçevesinde; hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ve mesleki uygulamalar ile ilgili performansı ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi hizmete katkı unsurları da esas alınarak yapılan ek ödemelerde, 18.02.2011 tarihli ve 27850 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı çalışan Döner Sermaye İşletmesi; İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmış olup gelir getirici birim sayısı 33’tür.

İşletme Müdürlüğünde; işletme müdürü, 3 işletme müdür yardımcısı, 1 şube müdürü, 2 idari memur ve 11 sürekli işçi hizmet vermekte olup bunlardan 7’sinin kadrosu özel bütçededir.

Saymanlık Müdürlüğünde ise Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli saymanlık müdürü, 1 saymanlık müdür yardımcısı, biri geçici görevli olmak üzere 3 muhasebe uzmanı, 1 veznedar ve 1 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerinin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile

belirlenmiştir.

Döner sermaye işletme bütçesi adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta ve üniversite yönetim kurulunun onaylaması ile kesinleşmektedir.

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün giderleri elde edilen gelirlerle finanse edilmekte olup 2024 yılında özel bütçeden doğalgaz faturası ödemelerinde kullanılmak üzere kaynak kullanılmıştır.

Başlangıç bütçesinde 4.374.785.688,40 TL gelir öngörülmüş olup gider bütçesi de aynı tutarda hazırlanmıştır. Yıl içerisinde ek bütçelerle bütçe tahminleri güncellenmiş olup gider ve gelir bütçeleri 6.781.446.000,48 TL'ye yükselmiştir.

İşletmenin 2024 yılında 5.328.815.141,75 TL bütçe giderine karşılık 7.391.418.441,00 TL bütçe geliri elde ettiği anlaşılmıştır.

İşletmede 2024 yılı gelir tablosuna göre 7.339.408.324,98 TL gelir elde edilmiş, 5.588.772.166,41 TL gider gerçekleşmiş ve dönem 1.750.636.158,57 TL kâr ile tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe ve raporlama işlemleri, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Adı geçen Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esasları kıyasen uygulanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri

- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin

doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Döner Sermaye İşletmesi 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Tahsili Şüpheli Hale Gelen Alacakların Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında Takip Edilmemesi

Döner Sermaye İşletmesi birimlerinin ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi bir kaç defa uzatılmış veya yazı ile birden fazla istenmiş alacakları bulunmasına karşın 128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabı ile 129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesaplarının kullanılmadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 109'uncu maddesinde; bu hesabın, işletmelerin mal ve hizmet satış faaliyetleri sonucu ortaya çıkan ve ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi bir kaç defa uzatılmış veya protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış alacakların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Denetimlerde, Döner Sermaye İşletmesi birimlerinin ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi bir kaç defa uzatılmış veya yazı ile birden fazla istenmiş 313.872,14 TL tutarında takipli alacak bulunmasına rağmen bilançoda 128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabının olmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak; Döner Sermaye İşletmesi birimlerinin takipli alacaklarının muhasebe sistemi üzerinden de takip edilmesinin sağlanması için bu alacakların 128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabına kaydedilmesi ve karşılık ayrılması gerekmektedir.

Kamu İdaresinin cevabında, harcama birimlerine yazı ile bilgi verilerek söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlerin yerine getirildiği ifade edilmiştir.

Her ne kadar bulgu konusu hususun yerine getirildiği ifade edilmişse de, gönderilen belgelerden 313.872,14 TL'lik şüpheli hale gelmiş olan alacakla ilgili işlemlerin kısmen yerine getirildiği, kalan kısım için çalışmaların devam ettiği anlaşılmıştır.

Söz konusu tespit; kurum tarafından 06.03.2025 tarih ve 6830, 6856 sayılı ve 24.03.2025 tarih ve 9173 sayılı muhasebe işlem fişleriyle kısmen düzeltilmiştir.

BULGU 2: Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında Dönemsellik İlkesine Uyulmaması

Döner Sermaye İşletmesi birimleri tarafından alınan bir yıldan uzun süreli teminatların 326 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlendiği görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “Temel muhasebe kavramları” başlıklı 29'uncu maddesinde; döner sermayeli işletmelerin muhasebesinin, muhasebe ilke ve kurallarının dayanağını oluşturan kavramlara göre yürütüleceği ve bu kavramlardan biri olan dönemsellik kavramının ise işletmelerin faaliyetlerinin, belirli dönemlerde raporlanması ve her dönemin faaliyet sonuçlarının diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanması olduğu ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 426 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına ilişkin "Hesabın işleyişi" başlıklı 340'ıncı maddesinde ise; depozito ve teminat olarak tahsil edilen ve faaliyet dönemini takip eden dönemlerde iade edilecek olan tutarların bu hesaba alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Denetimlerde, Döner Sermaye İşletmesi birimleri tarafından önceki dönemlerde kayıt altına alınan ve bir yıl içerisinde iade edilmeyen 1.043.279,79 TL'lik nakit teminatların 326 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlendiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresinin cevabında, kısa ve uzun vadeli ayrımı yapılarak 326 ve 426 No.lu hesapların mevzuata uygun olarak kullanılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; bir yıldan uzun süreli teminatların dönemsellik ilkesi gereği 426 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Takibinin Yapılmaması

Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Mali Sorumluluk Sigortasını yaptırma yükümlülüğü bulunan personelden bir kısmının ilgili mali sorumluluk sigortasını yaptırmadığı görülmüştür.

1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un Ek 12'nci maddesinde; kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, tıbbi kötü uygulama nedeniyle kendilerinden talep edilebilecek zararlar ile kurumlarınca kendilerine yapılacak rüculara karşı sigorta yaptırmak zorunda olduğu, bu sigorta priminin yarısının kendileri tarafından, diğer yarısının döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçelerinden ödeneceği, aynı maddenin son fıkrasında zorunlu sigortaları yaptırmayanlara, mülki idare amirince sigortası yaptırılmayan her kişi için beş bin Türk Lirası idari para cezası verileceği belirtilmiştir.

Denetimlerde, Üniversitenin Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Kardiyoloji Enstitüsü ve Diş Hekimliği Fakültesinde 2024 yılı sonu itibarıyla zorunlu mesleki sigortayı yaptırmakla

yükümlü bulunan 1.614 çalışandan 1.299'unun tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortasını yaptırmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresinin cevabında, kurumsal bildirimlerle hekimlerin, sigorta yaptırmaları ve kurumlarına sunmaları hususunda yazılı olarak bilgilendirildikleri, Sağlık Bakanlığı tarafından tıbbi kötü uygulama ve sorumlulukların dağılımı konusunda yasal düzenlemelerde değişiklik çalışmalarının sürdürüldüğü ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; Üniversitenin anılan birimlerinde görev yapan söz konusu personelin tıbbi kötü uygulama sonucu neden olacakları zararlardan, gerek zarar gören kişilerin gerek kurumlarının ve rücu edilmesi halinde kendilerinin zararlarının en aza indirilmesi için tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortasının yaptırılması gerekmektedir.

BULGU 2: Uzaktan Sağlık Hizmetleri Kapsamında Online Danışmanlık Adıyla Sağlık Hizmeti Sunulması ve Bu Kapsamdaki Hizmetler İçin Hastalardan Sağlık Bakanlığının Belirlediği Fiyat Tarifesinin Üzerinde Ücret Alınması

Uzaktan hasta değerlendirmeye yönelik sağlık hizmetleri kapsamında sunulan sağlık hizmetlerinin “online danışmanlık” adı altında fiyatlandırıldığı ve bu kapsamda sunulan hizmetler için hastalardan Sağlık Bakanlığının belirlediği fiyat tarifesinin üzerinde ücret talep edildiği görülmüştür.

3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun “Temel Esaslar” başlıklı 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin “Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü” başlıklı 355'inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi ile sağlık hizmetlerinin ücret tarifelerini belirleme yetkisi Sağlık Bakanlığına verilmiştir.

Sağlık Bakanlığı tarafından anılan yetki kapsamında yayınlanan Kamu Sağlık Hizmetleri ve Sağlık Turizmi, Turistin Sağlığı Kapsamında Sunulan Sağlık Hizmetleri Fiyat Tarifeleri Usul ve Esasları'na göre tarifenin amacı; Bakanlık bünyesindeki sağlık hizmeti sunucuları, devlet üniversiteleri bünyesinde yer alan sağlık hizmet sunucuları ile belediye hastaneleri tarafından sunulan sağlık hizmetlerinin fiyat tarifeleri ile uygulamaya ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir. Öte yandan usul ve esaslarda bu fiyat tarifesinin kapsamının, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından finansmanının karşılanıp karşılanmadığına bakılmaksızın “insan sağlığına yönelik Sağlık Bakanlığı tarafından sunulması uygun görülen” sağlık hizmetleri olduğu ifade edilmiştir.

Bu kapsamda, 04.06.2024 tarih E-23642684-407.03-244784371 sayılı Makam Olur' u ile Sağlık Bakanlığı tarafından Kamu Sağlık Hizmetleri Fiyat Tarifesi yayımlanmıştır. Söz konusu tarifiede, dijital çağın da gereği olarak sunulan “Uzaktan hasta değerlendirmeye yönelik sağlık hizmetleri” nin fiyatı güncellenmiş ve söz konusu sağlık hizmetinin fiyatı 300,00 TL olarak belirlenmiştir. Hal böyle iken, Üniversite tarafından bu kapsamda sunulan sağlık hizmeti için 30 dakikalık hizmet bedeli olarak branşlara göre farklılaşmakla birlikte Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından 1.500,00 ila 2.500,00 TL arası, yabancı uyruklu hastalardan ise 100 ila 227 ABD Doları ücret talep edilmiş, söz konusu sağlık hizmetinin “on-line danışmanlık” adı altında sunulmasına karar verilmiştir. Söz konusu durum mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Yukarıda da belirtildiği üzere 3359 sayılı Kanun ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile ülke sathında sağlık hizmetlerinin sunumunu ve fiyat tarifesini belirleme yetkisi Sağlık Bakanlığına ait olduğundan hasta sağlığının korunması, sağlık hizmetlerinin verilmesi ve ücretinin belirlenmesinde düzenleyici otorite Sağlık Bakanlığıdır. Bu nedenle, diğer kurum ve kuruluşların yetkisi olmadığı halde kararlar alarak “on-line danışmanlık” adı altında sağlık hizmeti sunması ve bu kapsamda fiyat tarifesi belirleyerek hastalardan Sağlık Bakanlığının belirlemiş olduğu fiyatın üzerinde ücret talep etmesi mümkün değildir.

Nitekim, Üniversite tarafından söz konusu sağlık hizmetini sunmak için Sağlık Bakanlığından faaliyet izin belgesi alınmış ve Sağlık Bakanlığı da uzaktan hasta değerlendirmeye yönelik sağlık hizmetleri kapsamında söz konusu faaliyet iznini vermiştir. Söz konusu faaliyet izninin sağlık hizmeti kapsamında alınmasına rağmen, Üniversite tarafından danışmanlık hizmeti kapsamında verilmesi hastalardan bu bağlamda daha fazla ücret talep edilmesi hukuki dayanaktan yoksundur.

Bu durum, elde edilen gelirin dağıtımı noktasında da mevzuata aykırılıklara yol açmaktadır. Şöyle ki, sağlık hizmetlerinden elde edilen gelirlerin dağıtılması hususunda, personelin alabileceği azami tutarlar belirlenmiş olup danışmanlık hizmetlerinde ise herhangi bir tavan tutar belirlenmemiştir. Sağlık hizmetinin danışmanlık hizmeti kapsamına sokulması mevzuatla konulan tavan tutar kıstasını ortadan kaldırarak personele dağıtılabilecek azami tutar sınırını bertaraf etmekte kamunun aleyhine kişilerin lehine olacak şekilde daha fazla ek ödeme yapılmasını sağlamaktadır.

Kamu idaresinin cevabında, verilen hizmetin sağlık hizmeti niteliği taşımadığı ve provizyon alınması, tetkik istenmesi, reçete yazılması gibi sağlık hizmeti sunumunun ayrılmaz

parçalarının asla söz konusu olmadığı ve devlet üniversitelerine bağlı sağlık kuruluşlarının konsültasyon ve/veya ikincil görüş niteliğindeki hizmetlerinin Uzaktan Sağlık Hizmetlerinin Sunumu Hakkında Yönetmelik'in 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi gereğince bir danışmanlık hizmeti olduğu ifade edilmiştir.

Her ne kadar İdare tarafından, sunulan hizmetin ısrarla sağlık hizmeti değil, danışmanlık hizmeti olduğu ifade edilmişse de; sunulan hizmet sağlık alanında, sağlıkla ilgili ve sağlık mensuplarınca verilen bir hizmet olup, sağlık hizmetinin dışında değerlendirilmesi mümkün değildir. Kaldı ki, Uzaktan Sağlık Hizmetlerinin Sunumu Hakkında Yönetmelik'in 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde bu Yönetmelik hükümlerine göre faaliyet izni almış olan sağlık tesislerinde, sağlık meslek mensubunun, sağlık hizmeti talep eden kişiye uzaktan sağlık bilgi sistemi üzerinden sunduğu hizmet uzaktan sağlık hizmeti olarak adlandırılmıştır. Buna göre üniversite tarafından doçent/profesör gibi bir sağlık mensubu eliyle sağlık hizmeti talebinde bulunan kişiye uzaktan verilen hizmet uzaktan sağlık hizmeti kapsamına girmektedir.

Diğer taraftan, kamu idaresi cevabında ilgili Yönetmelik'in 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde sunulan hizmetin danışmanlık hizmeti anlamı taşıdığı ifade edilmiş olsa da, bahsi geçen maddede herhangi bir şekilde sunulan hizmetin danışmanlık hizmeti anlamına geleceği şeklinde bir ifade bulunmadığından, yapılan açıklamalar bulgu konusu hususu karşılamamaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat ve yapılan açıklamalar ışığında hastalardan, Bakanlığın belirlemiş olduğu fiyat tarifesini üzerinde ücret talep edilmemesi, Bakanlık tarafından kapsamı ve sunum şartları belirlenen sağlık hizmeti dışında farklı adlar altında sağlık hizmeti sunulmaması gerekmektedir.

BULGU 3: Genel Yönetim Giderleri Hesabına Kaydedilmesi Gereken Harcamaların Farklı Hesap Kodlarında Yer Alması

Döner Sermaye İşletmesi tarafından yapılan; üretilen mal veya hizmet ile doğrudan ilişkisi kurulamayan genel mahiyetteki giderlerin 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı yerine hatalı olarak 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabında izlendiği görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 496'ncı maddesinde; bu hesabın, hizmet işletmelerinde üretilen hizmetler için yapılan giderlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 517’nci maddesinde ise; bu hesabın, işletmenin yönetim fonksiyonları, işletme politikasının tayini, organizasyon ve personel, idare hizmetleri, büro hizmetleri gibi üretilen veya satılan malın maliyeti ile doğrudan ilişkisi kurulamayan genel mahiyetteki giderlerin izlenmesi için kullanılacağı açıklanmıştır.

Adı geçen Yönetmelik'in 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabına ilişkin “Hesabın işleyişi” başlıklı 518’inci maddesinde; personele her ne ad altında olursa olsun katkı payı olarak yapılan ödemelerin bu hesaba borç, kesintilerin ilgili hesaplara, ödenmesi gereken tutarın da 363 Ödenecek Döner Sermaye Katkı Payları Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir. Mevzuatta belirtilen nedenlerle hizmet üretim faaliyetiyle ilgisi olmayan söz konusu harcamaların bu hesaba kaydı gerekmektedir.

Anılan Yönetmelik'in “6 Gelir tablosu hesapları” başlıklı 386’ncı maddesinde; bu hesap grubunun, işletmenin esas faaliyetleri ile ilgili olarak sağlanan hasılat ile işletmenin esas faaliyetleri dışında kalan tüm gelir ve giderlerinin tasnifli bir şekilde izlenmesi ve dönemin kesin sonuçlarının belirlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Yönetmelik'in bu grupta yer alan 622 Satılan Hizmet Maliyeti hesabına ilişkin “Hesabın işleyişi” başlıklı 409’uncu maddesinde; üretilen hizmetlerle ilgili olarak yapılan giderlerin maliyet çıkarma dönemlerinde bu hesaba borç, 741 Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hesabına alacak; 632 Genel Yönetim Giderleri Hesabına ilişkin “Hesabın işleyişi” başlıklı 418’inci maddesinde ise; 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabının borç kalanının, maliyet dönemi sonunda bu hesaba borç, 771 Genel Yönetim Giderleri Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Denetimlerde, Döner Sermaye İşletmesi tarafından personele yapılan ek ödemeler; büro ve kırtasiye malzemesi alımları; mahkeme harç vb. giderleri; enerji, su ve temizlik malzemesi alımları gibi üretilen mal veya hizmet ile doğrudan ilişkisi kurulamayan genel mahiyetteki giderlerin 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı yerine 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabında izlendiği tespit edilmiştir.

İşletme tarafından yukarıda bahsi geçen harcamaların 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı yerine 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına kaydedilmesi nedeniyle, Kurum hesaplarında 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabı ve 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı ile bu hesaplara bağlı olarak yıl sonunda aktarılan 622 Satılan Hizmet Maliyeti Hesabı, 741 Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hesabı ile 632 Genel Yönetim Giderleri Hesabı ve 771

Genel Yönetim Giderleri Yansıtma Hesabı kayıtları doğru veri üretmemiş ve kurum gelir tablosu hesapları gerçek durumu yansıtmamıştır.

Kamu İdaresinin cevabında, bulgu konusu hususun önceki hesap döneminde de yer aldığı ve bununla ilgili düzeltici işlemlerin yerine getirildiği ifade edilmiştir.

Her ne kadar İdare tarafından bulgu konusu hususun 2023 yılı hesap döneminde de bulunduğu ve bununla ilgili düzeltici işlemlerin yerine getirildiği ifade edilmişse de, 2024 yılı hesap döneminde de hatanın devam ettiği anlaşılmıştır.

Sonuç olarak; İşletme tarafından üretilen mal veya hizmetler ile doğrudan ilgili bulunmayan harcamaların 770 Genel Yönetim Giderleri hesabında izlenmesi gerekmektedir.

BULGU 4: İhale İptaline Neden Olan İdari Şartname Hükümünün Yeniden İhale Dokümanına Konulması

Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi Biriminin, 2023/1027519 ihale numaralı “2024-2025 Yılı Malzeme Dahil Yemek Pişirme ve Dağıtım Hizmeti” ihalesinde isteklilerden istenen belgelerin ortak girişim olması halinde tüm ortaklar tarafından sunulmasının istenmesi gerekçesiyle Kamu İhale Kurulu kararıyla iptal edilmesine karşın, daha sonrasında yapılan 2024/519932 “2 Yıllık Malzeme Dahil Yemek Pişirme ve Dağıtım Hizmeti Temini” ihalesinde ihale dokümanında aynı hususlara yer verildiği görülmüştür.

Kamu İhale Kurulu, 08.11.2023 tarihli ve 2023/UH.I-1393 No.lu Kararında, Hizmet Alımları İhaleleri Uygulama Yönetmeliği’nin “Kalite ve standarda ilişkin belgeler” başlıklı 42’nci maddesine atıf yapmak suretiyle isteklilerden istenen belgelerin ortak girişim olması halinde tüm ortaklar tarafından sunulmasının istenmesinin mevzuata uygun olmadığına kanaat getirmiş ve 2019/1027519 ihale numaralı “2024-2025 Yılı Malzeme Dahil Yemek Pişirme ve Dağıtım Hizmeti” ihalesini iptal etmiştir.

İhalenin iptali üzerine, 2023/1385983 ihale numaralı, 3 ay süreli, 37.597.200,00 TL yaklaşık maliyetli ve 40.211.019,00 TL sözleşme bedelli “2024 Yılı 3 Aylık Yemek Pişirme ve Dağıtım Hizmeti Temini” ihalesi pazarlık usulüyle yapılmıştır.

Sonrasında yapılan 2024/44305 ihale numaralı “2 Yıllık Malzeme Dahil Yemek Pişirme ve Dağıtım Hizmeti Temini” ihalesinin başka bir nedenden dolayı iptal edildiği görülmüştür. İhalenin iptali üzerine, 2024/343235 ihale numaralı, 3 ay süreli, 43.731.630,00 TL yaklaşık

maliyetli ve 42.998.400,00 TL sözleşme bedelli “2024 Yılı 3 Aylık Yemek Pişirme ve Dağıtım Hizmeti Temini” ihalesi pazarlık usulüyle yapılmıştır.

2024/519932 ihale numaralı “2 Yıllık Malzeme Dahil Yemek Pişirme ve Dağıtım Hizmeti Temini” ihalesinde de isteklilerden istenen belgelerin ortak girişim olması halinde tüm ortaklar tarafından sunulmasının istenildiği, isteklilerden bir tanesinin Kamu İhale Kurumuna itirazen şikayette bulunduğu ve Kamu İhale Kurulunun 22.05.2024 tarihli ve 2024/UH.I-678 No.lu kararıyla ihalenin iptal edildiği tespit edilmiştir. İhalenin iptali üzerine, 2024/751839 ihale numaralı, 6 ay süreli, 96.553.200,00 TL yaklaşık maliyetli ve 96.450.600,00 TL sözleşme bedelli “2024 Yılı 6 Aylık Yemek Pişirme ve Dağıtım Hizmeti Temini” ihalesi pazarlık usulüyle yapılmıştır.

Açık ihalelerin iptal edilmesi nedeniyle pazarlık usulü ile yapılan üç ihaleye bakıldığında, ihalelerde, günlük öğün miktarının her bir pazarlık işinde benzer olmasına rağmen, işin yaklaşık maliyetleri ve sözleşme bedellerinin arttığı görülmüş olup açık ihalelerin iptal edilmesi sözleşme bedellerinde artışa neden olmuştur.

Kamu İdaresinin cevabında, 2024/519932 ihale numaralı “2 Yıllık Malzeme Dahil Yemek Pişirme ve Dağıtım Hizmeti” ihalesinin iptaline neden olan *“isteklilerden istenen belgelerin ortak girişim olması halinde tüm ortaklar tarafından sunulması gerekmektedir”* ifadesinin Elektronik Kamu Alımları Platformu sisteminde yapılan ara yüz değişiklikleri sırasında sehven ihale dokümanına eklendiği ifade edilmiştir

Sonuç olarak; 4734 sayılı Kanun kapsamında yapılacak ihalelerde idari şartnamelerde istenecek belgelerin sunulmasının mevzuata uygun olarak istenilmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

7. EKLER

EK 1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortalarının Yaptırılmaması	2023	Yerine Getirilmedi	Bu husus, Raporun “Diğer Bulgular” bölümünde “Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Takibinin Yapılmaması” başlığıyla yer almaktadır.